

Uchwała Nr XXXIII/207/10
Rady Gminy Stolno
z dnia 23 marca 2010

w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Stolno na lata 2010-2013.

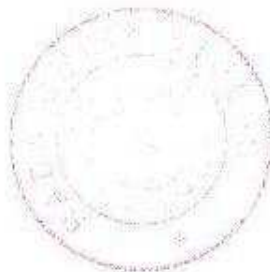
Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142 z 2001 r. poz. 1591 z późn .zm.) i art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175 z 2009 r. poz. 1362)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Stolno na lata 2010-2013, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stolno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
RADY GMINY
Halina Kołodziejek

Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Stolno na lata 2010-2013

I. Wstęp

Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Stolno na lata 2010-2013 jest dokumentem, który określa zakres działania w obszarze wzmacniania społeczności lokalnych i grup społecznych, odpowiada na potrzebę wzmacniania i integracji lokalnych wspólnot oraz sprzyja procesowi budowania aktywnych społeczności, których podstawowym ogniwem są zaangażowani i aktywni mieszkańcy. Budowanie związków pomiędzy mieszkańcami społeczności, budowanie więzi zaufania i zaangażowania w lokalne sprawy, to elementy tworzenia kapitału społecznego, który jest równie istotnym czynnikiem rozwoju społeczności lokalnych, jak kapitał finansowy.

II. Nawiązanie do dokumentów strategicznych

Program Aktywności Lokalnej uzupełnia i aktualizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Stolno w latach 2007-2013.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich i lokalnych dokumentach strategicznych, m.in.:

- Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007-2013 – „Promowanie i motywowanie do pracy społecznej na rzecz integracji swego środowiska, pomocy osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz samopomocy”;
- Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013 – „Celami Strategii Polityki Społecznej rządu w latach 2007-2013 jest zbudowanie zintegrowanego systemu polityki państwa prowadzącej do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do spraw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli”;
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 – „Jednym z założonych celów strategicznych jest zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, podniesienia aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo”;
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – art.3 pkt 2 „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w ust. 1, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem; - art. 110 ust.10 „Rada gminy opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej”;

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – art.4 ust. 2 „gmina przyjmuje gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

„Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Stolno na lata 2010-2013” jest dokumentem niezbędnym do realizacji przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stolnie projektu systemowego „Wykorzystać szansę”. Projekt ten jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – priorytet VII Promocja integracji społecznej.

III. Opis sytuacji problemowej

Gmina Stolno liczy 5160 mieszkańców (wg danych na dzień 31 grudnia 2009), jest gminą rolniczą i na jej terenie brak jest znaczących zakładów/przedsiębiorstw produkcyjnych. Do głównych problemów społecznych gminy należy bezrobocie. Na dzień 31 grudnia 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie zarejestrowanych było 376 bezrobotnych mieszkańców gminy (216 kobiet, 160 mężczyzn), z czego jedynie 87 osób posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych (43 kobiety, 44 mężczyźni). Bezrobocie, szczególnie długotrwałe jest nie tylko przyczyną pauperyzacji osób i rodzin, ale powoduje także wiele innych równie poważnych problemów – uzależnienia, zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze, problemy zdrowotne, przemoc, konflikty z prawem (często dzieci i młodzieży), przestępczość. W efekcie prowadzi to do utrwalania się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego. Osoby bezrobotne to najczęściej osoby bez wykształcenia lub legitymujące się niskimi kwalifikacjami zawodowymi, co bardzo utrudnia lub uniemożliwia powrót na rynek pracy. Ze świadczeń pomocy społecznej w 2009 r. skorzystało 258 rodzin (1067 osób – około 21 % ogółu mieszkańców), w tym z powodu bezrobocia 153 rodziny (588 osób – 59% korzystających). Niepokojącym zjawiskiem jest długotrwałe korzystanie z pomocy społecznej, co w konsekwencji prowadzi do uzależnienia od świadczeń socjalnych, a także dziedziczenia tego zjawiska i zrzucania odpowiedzialności za swój los na barki osób lub instytucji pomocowych. Taka sytuacja powoduje, że osoby lub rodziny takie należy traktować jako wykluczone społecznie lub zagrożone wykluczeniem. Kolejną grupą, która najczęściej korzysta ze świadczeń to rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi - 52 rodziny. Są to głównie osoby samotnie wychowujące dzieci oraz rodziny wielodzietne, a także nieradzące sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Duża grupa rodzin korzysta z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. Powyżej zaprezentowano jedynie najważniejsze problemy prowadzące do społecznego wykluczenia. Jest jeszcze wiele innych grup, którym marginalizacja czy wykluczenie silnie zagraża, m.in. bezdomni, osoby uzależnione, opuszczające zakłady karne lub placówki opiekuńczo-wychowawcze. Osoby te oraz ich rodziny borykają się z różnymi problemami, które najczęściej ściśle związane są z bezrobociem i ubóstwem.

Z roku na rok pogłębiają się dysproporcje między poszczególnymi grupami społecznymi. Obserwujemy również powolne odchodzenie od tradycji oraz spływanie ważnych dotychczas wartości. więzi społeczne ulegają dalszemu rozluźnieniu, coraz częściej mamy do czynienia z przypadkami znieczulicy społecznej. Dlatego konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań, których celem jest uaktywnianie nie tylko pojedynczych osób, ale także grup i społeczności lokalnych. Społeczności należy ożywić i pobudzić w nich poczucie odpowiedzialności za siebie i innych, zwłaszcza tych najsłabszych. Pomocny w tym zakresie jest Program Aktywności Lokalnej, który zakłada działania na rzecz uaktywniania i pobudzania potencjału grup oraz społeczności lokalnych, a także włączanie ich w życie społeczne.

IV. Cele Programu Aktywności Lokalnej

Głównym celem „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Stolno na lata 2010-2013” jest zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększenie potencjału rozwojowego.

Cele szczegółowe:

- inicjowanie działań środowiskowych, opartych na współpracy lokalnych instytucji i społeczności lokalnych,
- podejmowanie działań z zakresu edukacji społecznej i obywatelskiej,
- prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym,
- zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych, w szczególności u osób pozostających poza rynkiem pracy,
- zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans grup marginalizowanych m.in. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, osób starszych,
- zwiększenie wiedzy na temat potrzeb i problemów grup i społeczności,
- zmniejszanie obszarów wykluczenia społecznego,
- promowanie postaw prospołecznych.

V. Odbiorcy Programu Aktywności Lokalnej

Program jest skierowany do mieszkańców gminy Stolno wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem, w szczególności do:

- określonych grup osób np. osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, rodziny wielodzietne, matki samotnie wychowujące dzieci, osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej,
- społeczności lokalnych, mieszkających na pewnej przestrzeni np. mieszkańcy kilku domów, osiedla, wsi, sołectwa.

VI. Zasoby gminy wykorzystane do realizacji Programu Aktywności Lokalnej

Na terenie gminy Stolno działają organizacje społeczne (OSP, KGW), stowarzyszenia: Stowarzyszenie Inicjatywa Stolno, Zarząd Gminny Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz Lokalna Grupa Działania „Vistula Terra Culmensis”, które swym zasięgiem obejmują różne przestrzenie w obrębie życia społecznego gminy. Kilka wsi posiada dobrze wyposażone świetlice wiejskie, w których istnieje możliwość realizacji wielu przedsięwzięć oraz boiska sportowe. Na terenie gminy znajduje się pięć szkół, w tym trzy wyposażone są w sale gimnastyczne. Coraz większą popularnością cieszy się działalność Rad Sołeckich, prowadzona na rzecz swoich mieszkańców (kulturalna, integracyjna, sportowa). Ponadto, centrum kulturalnym gminy jest Biblioteka Gminna, która posiada bogaty księgozbiór oraz wielu czytelników. Biblioteka realizuje także wiele konkursów, głównie skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. ZG PKPS działa w obszarze szeroko rozumianej pomocy społecznej a swoim wsparciem obejmuje głównie osoby niepełnosprawne, starsze i ubogie. Jest inicjatorem i współorganizatorem wielu imprez integracyjnych, wyjazdów turystyczno-rekreacyjnych, wypoczynku letniego. Dużą popularnością wśród mieszkańców cieszy się również działalność Lokalnej Grupy Działania „Vistula Terra Culmensis”, skierowana

głównie na rozwój wsi i poprawę jakości życia jej mieszkańców. Należy również wymienić Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, z powodzeniem realizujący projekty systemowe poprzez działania integrujące i aktywizujące osoby i rodziny ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

VII. Kierunki działań

Cele Programu realizowane będą poprzez podejmowanie poniższych działań:

- badanie potrzeb i problemów grup oraz społeczności lokalnych ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- organizowanie spotkań integracyjnych,
- organizowanie specjalistycznego doradztwa i konsultacji,
- promowanie i wspieranie projektów aktywizujących i integrujących o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym,
- współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością,
- wspieranie organizacyjne oraz finansowe lokalnych inicjatyw,
- organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych,
- podejmowanie działań promujących dostęp i wykorzystywanie nowoczesnych technologii teleinformatycznych i telekomunikacyjnych wśród wszystkich społeczności lokalnych,
- aktywizacja, integracja i wykorzystywanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym – promocja działań wspierających więzi pokoleniowe,
- tworzenie partnerstw i promowanie pracy w partnerstwie.

VIII. Założenia Programu

1. Otwartość instytucji na potrzeby środowiska lokalnego.
2. Współpraca instytucji i służb.
3. Angażowanie lokalnej społeczności w realizacji celów i kierunków działań.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

IX. Zakładane rezultaty Programu

1. Wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne swojej wspólnoty.
2. Wzrost pozytywnych relacji między mieszkańcami.
3. Wzrost poczucia przynależności do społeczności lokalnej i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące.
4. Wyłonienie się nowych liderów lokalnych oraz umocnienie pozycji liderów już działających.
5. Wzrost inicjatyw podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej, również realizowanych w partnerstwach.
6. Wzrost oraz poprawa przepływu informacji a także dostępu do informacji a także wiedzy niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania społeczności lokalnych.
7. Poprawa jakości życia mieszkańców gminy.
8. Aktywizacja osób wykluczonych i ich otoczenia.

9. Przeciwdziałanie zjawisku marginalizacji społecznej.
10. Stały monitoring potrzeb społecznych.
11. Wzrost wiedzy w różnych dziedzinach życia społecznego.
12. Planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców.
13. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów.
14. Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
15. Realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności.

X. Źródła finansowania Programu

Do podstawowych źródeł finansowania działań podejmowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej należy zaliczyć:

- środki unijne – Program Operacyjny Kapitał Ludzki – projekty systemowe realizowane w ośrodku pomocy społecznej,
- środki własne gminy,
- środki własne podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych programów aktywności lokalnej,
- sponsorzy.

XI. Monitoring, ewaluacja i ocena Programu

Monitorowanie projektów realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej odbywać się będzie systematycznie przez realizatorów Programu. Zarówno ocena jak i ewaluacja projektów będzie następowała każdorazowo po ich zakończeniu. Celem będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. Corocznie będzie przygotowywane sprawozdanie z realizacji projektów realizowanych w ramach PAL, które zostanie przedstawione Wójtowi Gminy Stolno. Po zakończeniu realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy, podsumowujący całość podejmowanych działań. Będzie w nim dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów, jakie one przyniosły. Wskazane zostaną także te metody i formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.